

[Martin Nielsen.]

løbig. Efter Valget i Oktober 1945 ned-sattes den parlamentariske Kommission Nr. 2. Mit Parti forsøgte dengang, men uden Held, i Kommissoriet at faa indført en Bestemmelse om, at Kommissionens Møder og Afhøringer, bortset fra hvad der skøn- nedes nødvendigt af Hensyn til Sagerens Opklaring, skulde foregaa for aabne Døre. Man vilde under ingen Omstændigheder gaa med hertil. I to Aar har nu denne anden parlamentariske Kommission arbejdet for fuldkommen hermetisk lukkede Døre. Det eneste, der er sivet ud, er et Supple- ment til den første Kommissions Betæn- ning, hvori Konsistensfedtet i Kanonen paa Middelgrundsførtet vel nok er den største Afsløring, men derudover har og kan Offentligheden og det danske Folk ingen Mening have om, hvad Kommissionen har beskæftiget sig med, eller om den overhovedet har beskæftiget sig med noget.

Det er jo saaledes i dette Land, at vi alle principielt er Modstandere af enhver Form for hemmeligt Diplomati, og vi glæder os hver eneste Dag, stemningsbevæget, ved i vore Aviser at se, at nu afgøres Verdens Skæbne for aabent Tæppe i De Forenede Nationer. Men paa den anden Side synes det at være i den dybeste Uoverensstem- melse med den særlige Form for dansk De- mokrati, ja, det synes oven i Købet at være en udansk Tankegang, at Undersøgelsen af Besættelsestidens Politik skulde foregaa for aabne Døre og under Offentlighedens Kontrol. Det er endda saaledes, at det er Kommissionens Medlemmer forbudt under Strafansvar, mener Kommissionens ærede Formand, at røbe det mindste om, hvad Kommissionen i de forløbne to Aar har foretaget sig bag det nedrullede Jerntæppe, eller hvad den ikke har foretaget sig, eller om den overhovedet har foretaget sig no- get som helst. Selv med den vel nok noget periferiske Risiko i denne Forbindelse for igen at skulle stifte Bekendtskab med de Fængselsceller, der i Krigens første Aar var mit demokratiske danske Hjem, vil jeg nu her sige, at vort Partis Repræsentanter i Kommissionen Gang paa Gang har kræ- vet, at der skulde sættes mere Fart i Ar- bejdet, at Kommissionen i Overensstem- melse med Kommissoriet fra Tid til anden skulde offentliggøre de Sager og de Afhør-inger, der var foretaget. Det har imidler- tid ikke været muligt at trænge igennem med disse Synspunkter.

Jeg gør i denne Forbindelse det høje Ting opmærksom paa den dog vel nok ikke helt uvæsentlige Kendsgerning, at vi nu

skriver Aar 1948. De fleste og de væsent- ligste af de Ting, Kommissionen skal be- skæftige sig med, er Ting, som er foregaaet i 1940 og i 1941 og i hvert Fald alle senest inden Udgangen af 1943. Der var næppe noget Menneske, bortset fra dem, der kan have deres særlige Hensigt med at begrave Besættelsestidens Politik og Handlinger i Kommissionens Mørkekammer, der i Be- frielsessommeren 1945 havde troet det mu- ligt, at man ved Indgangen til Aaret 1948 stod i en Situation, hvor det danske Folk absolut ikke aner en Døjt om, hvad der faktisk er sket i Besættelsestidens i vort Land. Derimod ved man meget god Besked med, for blot at nævne et enkelt Eksempel, at Rigspolitichef Thune Jacobsen hver eneste Maaned, Aar ud og Aar ind og indtil denne Dato, faar tilstillet sin Løn som øverste Chef for det danske Politi, medens der med passende Mellemrum dør et eller flere af hans Ofre, der var saa heldige eller saa uheldige, hvad man nu mener derom, at komme tilbage fra de tyske Koncentra- tionslejre i levende Live. Offentligheden ved ogsaa, at det tidligere ærede Medlem af dette høje Ting, Landsretssagfører Robert Mik- kelsen og jeg til Kommissionen har over- leveret et omfattende Materiale, der doku- menterer Politiets Virksomhed i Forbin- delse med Efterforskningen og Udleveringen af danske Statsborgere til Gestapo. Folke- tinget nedsatte dengang, da denne Sag kom frem, et Udvalg, der fra Justitsministeren skulde modtage Oplysninger om Sipos Virk- somhed. Udvalget afholdt et Møde, hvori den daværende Justitsminister gav nogle intetsigende Oplysninger, og der blev ikke Lejlighed til at tage Stilling til dem. Ud- valget har ikke været indkaldt senere, og det er nu opløst. Det er afgaaet ved Døden.

I denne Situation foreslaar altsaa nu de fra Besættelsestiden fem samarbejdende Partier, der dengang koncentreret i Nimands- udvalget udgjorde Danmarks faktiske poli- tiske Regering, at der skal nedsættes en ny, en tredje parlamentarisk Kommission. Med de Erfaringer, vi har fra Kommissi- onens Arbejde, kan vi ikke gaa med til dette. Det vil efter vor Opfattelse betyde, at der endnu vil gaa Aar, før der for Offentligheden og det danske Folk kommer til at foreligge Materiale til Belysning af Besættelsestidens Politik. Vi har derfor stillet et Ændringsforslag, der betyder, at den i December 1945 valgte Kommission færdigbehandler og redigerer og udsender det Materiale, den er i Besiddelse af, og at dette Arbejde skal være tilendebragt senest den 1. April i Aar. Vi, som er vi-